

## Stručna kontrola i certifikacija ekoloških proizvoda

- Primjeri dobre i loše prakse -

Ana Manušić Lisac, dipl. ing. agr.  
Konferencija ekološke poljoprivrede Zaprrešić, 9.6.2017.

BIOTECHNICON

## Biotechnicon


- osnovan 1997. u Splitu
- od 2003. nadzorna stanica za ekološku poljoprivredu
- od 2006. certifikacijsko tijelo za oznake podrijetla
- akreditacija po HRN EN 17065 kod HAA
- 9 stalno zaposlenih
- uredi u Splitu i Zagrebu
- član IFOAM-a od 1999. godine




BIOTECHNICON


## Postupak

- prijava u sustav
  - zahtjev za certifikaciju ekoloških proizvoda
  - podaci o proizvodnji i povijesti gospodarstva/parcela
- ugovaranje
  - ponuda
  - ugovor
- terenska kontrola
  - zapisnik
- kontinuitet kontrole: terenski i dokumentacijski
- certifikat



BIOTECHNICON


## Elementi certifikacije



- neovisna treća strana
- tehnička specifikacija
- sustav certifikacije

BIOTECHNICON

## Kontrolno tijelo



- ovlaštenje
- akreditacija
- ne smije sudjelovati u savjetovanju subjekata
- kontrolni kadar
- način provedbe kontrola i način proizvodnje proizvoda koji se kontroliraju
- dodatno obrazovanje i provjera

BIOTECHNICON

## Certifikacija proizvoda


- certifikacija podržava vjerodostojnost proizvoda i njihovu kvalitetu, jer uključuje prethodne i kontinuirane kontrolne aktivnosti
- za certificirane proizvode jamči Ministarstvo poljoprivrede
- tehnik kontrola



BIOTECHNICON

## Procjena rizika


- svaka parcela i svako gospodarstvo se ocjenjuje na rizik
- kriteriji za ocjenu rizika
- vođenje postupka kontrole i certifikacije transparentno i efikasno



BIOTECHNICON


## Stručna kontrola

- suradnja s kontrolnim tijelom
- terenska kontrola u vegetaciji, najmanje jednom godišnje
- kontrola otklona utvrđenih odstupanja
- pravovremena dostava dokumentacije gospodarstva
- uzorkovanje i provedba analiza i kontrola analitičkih izvještaja



BIOTECHNICON

## Stručna kontrola




- knjiga polja: agrotehničke mjere, pojava bolesti i štetnika, način suzbijanja, primjena gnojiva i SZB, plodored, korišten sadni materijal, zalihe vlastitog sjemena...
- stanje na okolnim parcelama
- postupanje sa životinjama, ishrana, minimum otvorenog i zatvorenog prostora na raspolaganju životinj

BIOTECHNICON

### Stručna kontrola


- evidentirati podatke i/ili promjene u:
  - povećanju/smanjenju proizvodnih površina
  - ARKOD oznakama
  - kulturama/hasadima/sorti
  - očekivanim prinosima i/ili proizvedenim količinama gotovog proizvoda koji se stavja na tržište
  - broju i/ili pasmini životinja
  - načinu držanja životinja
  - broju košnica



BIOTECHNICON  
10

### Stručna kontrola

- evidentirati podatke i/ili promjene u:
  - uvođenju paralelne proizvodnje
  - lokaciji prerade i/ili skladišta
  - označavanju i deklariranju proizvoda
  - pravilnim poslovima gospodarstva u vezi s vlasništvom, nasljeđivanjem i sl.
  - izmjene o nostelju i/ili članovima OPG...
- sve što može imati utjecanja na ishod certifikacijskog postupka!



BIOTECHNICON  
11

### Kontrola i certifikacija


- kontrola vs. certifikacija
- odgovarajuća pripremljenost i znanje kontrolora
- kontrolor nema ovlasti izdati ili ne izdati certifikat
- preventivno djelovanje s ciljem sukladnosti



BIOTECHNICON  
12

### Iskustvo u HR


- Katalog sankcija
- dokumentacija proizvodnje
  - ne postoje standardizirani obrasci knjige polja
- poštivanje rokova za dostavu dokumentacije
  - odobrenje za sjeme i sadni materijal
  - plan proizvodnje, plodored
  - količine u berbi/žetvi i količine prerađenog proizvoda
- korištenje (vlastitog) sadnog i sjetvenog materijala



BIOTECHNICON  
13

### Iskustvo u HR


- upotreba sredstava za zaštitu bilja i gnojiva
  - prepušteno kontrolnim tijelima, moguća su različita tumačenja i neujednačenost u postupanju
  - putevi dobave sredstava: EU i granične treće zemlje
- ishrana stoke tijekom zime i kontrola držanja životinja u zatvorenom prostoru
  - dobava certificirane hrane za životinje



BIOTECHNICON  
14

### Iskustvo u HR

- mogućnost kontaminacije ekoloških parcela
  - zamoženje sa susjednih parcela
  - sankcioniranje krivaca
- razine rezidua
  - ekološki proizvodi su rezultat posebnog načina održivog gospodarjenja, a ne proizvodnja proizvoda bez rezidua
  - dozvoljene granice, ovisno o području, kulturama, uobičajeno korištenim sredstvima, dostupnim dobavljačima i sl.



BIOTECHNICON  
15

### Certifikacija proizvoda



- cilj kontrolnih i certifikacijskih postupaka je dobiti ispravan proizvod, koji nastaje kao rezultat održive proizvodnje
- ujednačavanje i otvaranje tržišta
- izgradnja povjerenja kod kupaca i na tržištu
- izgradnja vjerodostojnosti i neprobojnosti sustava
- transparentno i pravedno sankcioniranje
- postizanje i održavanje kvalitete ekoloških proizvoda

BIOTECHNICON  
16

### Pitanja, prijedlozi, diskusija,...

Ana Marušić Lisac, dipl. ing. agr.  
marusic@biotechnicon.hr



Image: Eurpska kontrola, Organic farming 2014.

BIOTECHNICON  
17